

Dostępność przestrzeni publicznej i transportu dla osób niepełnosprawnych

Informacje o podjętych i planowanych działaniach
na rzecz zwiększania dostępności w zakresie
planowania przestrzennego oraz polityki miejskiej

na posiedzenie Zespołu ds. wykonywania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych

Zbigniew Skóra, radca ministra, Departament Polityki Przestrzennej MliR

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

- Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.
- Kierunki działań:
 - 2.1 Ochrona interesu publicznego, w tym przystosowanie architektoniczne i urbanistyczne do potrzeb osób niepełnosprawnych – jako element ważny dla budowy więzi społecznych i tożsamości.
 - Zapewnienie określonych standardów życia mieszkańcom miast i wsi, m. in. poprzez dobrze funkcjonujący transport.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

- Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.
- Działania dążące do skupienia zabudowy w zwartych jednostkach osadniczych oraz oparcia rozwoju gmin o plan miejscowy (zamiast decyzji o warunkach zabudowy), prowadzić będą do powstawania przemysłanej, wysokojakościowej przestrzeni, dostępnej dla wszystkich.

Większe skupienie zabudowy umożliwi również optymalizowanie kosztów transportu publicznego, co doprowadzi do jego popularyzacji i poprawy jakości taboru.

Reforma systemu planowania przestrzennego

- Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego dokonuje, w zakresie kształtowania ładu przestrzennego, przeglądu i analizy zasad, sposobu, a także warunków funkcjonowania instytucji, procedur i instrumentów oraz przedkłada Radzie Ministrów propozycje zmian, uwzględniając w szczególności koncepcję przestrzennego zagospodarowania kraju.

Art. 47a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (dalej: upzp) (Dz.U.2014.379)

- Termin pierwszego przeglądu: **koniec 2015 r.**

Art. 61 ustawy z dnia 13 lipca 2012 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2012.951)

Reforma systemu planowania przestrzennego

- W planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnia się zwłaszcza wymagania ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także **potrzeby osób niepełnosprawnych**.

Art. 1 ust. 2 pkt 5 upzp

- Ład przestrzenny – to takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie **uwarunkowania i wymagania** funkcjonalne, **społeczno-gospodarcze**, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.

Art. 2 pkt 1 upzp

Mała nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

- Etap: *wpis do Wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów*
- Jednym z celów jest **ograniczenie lokalizowania nowej zabudowy w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy** – doprowadzi to do preferencji dla dogęszczania obszarów zurbanizowanych, a w efekcie do poprawy dostępności transportu i usług, w tym publicznych (przychodnie, placówki edukacyjne).

Mała nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

- Zasady planowania przestrzennego – m.in.:
- lokalizowanie nowej zabudowy mieszkaniowej w sposób umożliwiający maksymalne wykorzystanie publicznego transportu zbiorowego jako podstawowego środka transportu
- zapewnianie rozwiązań przestrzennych ułatwiających przemieszczanie się pieszych i rowerzystów (co będzie sprzyjało również przemieszczaniu się osób niepełnosprawnych i zapewni „drogę dojścia” z miejsca zamieszkania do środka publicznego transportu zbiorowego
- jawność, przejrzystość oraz zapewnienie aktywnego udziału społeczeństwa w pracach nad aktami planistycznymi

Projekt Krajowej Polityki Miejskiej

- **Sformułowanie rekomendacji** do kształtowania przestrzeni i dostępności, zwłaszcza przestrzeni publicznych, **zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego („universal design”)**, dbałością o jej użyteczność dla wszystkich, bez potrzeby adaptacji lub projektowania specjalistycznego.
Kształtowanie miast i projektowanie budynków przyjaznych i dostępnych dla wszystkich użytkowników, **zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami**, starszych, rodzin z dziećmi, itp., umożliwiającym jak najpełniejsze ich uczestnictwo w życiu zawodowym, codziennej aktywności i integracji społecznej.

Projekt Krajowej Polityki Miejskiej

- **Rozwiązania przestrzenne związane z przystankami i centrami komunikacyjnymi powinny uwzględniać potrzeby osób z ograniczonymi możliwościami poruszania się.** Środki transportu obsługujące obszary miejskie powinny posiadać wyposażenie ułatwiające ich samodzielne wykorzystywanie przez osoby niepełnosprawne. Wydzielone miejsca do parkowania samochodów osób niepełnosprawnych powinny być lokalizowane zarówno w miejscach wzmożonego występowania takich potrzeb, jak również stanowić integralną część infrastruktury podstawowej.

Stosunek do przepisów technicznych

- System planowania przestrzennego nie reguluje warunków technicznych obiektów budowlanych. Wymogi w tym zakresie zawierają rozporządzenia wydane na podstawie art. 7 ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.
- **Etap planowania.** Ogólne standardy, „filozofia” przestrzeni: zwarta zabudowa, przestrzenie publiczne, ciągi komunikacyjne, preferencja dla transportu publicznego.
- **Etap projektowania i budowy.** Szczegółowe rozwiązania techniczne (brak barier architektonicznych i funkcjonalnych, wyposażenie budynków, przystanków komunikacyjnych).
- **Etap użytkowania obiektu budowlanego** (z pozwoleniem na użytkowanie, kontrole zgodności m.in. w zakresie warunków korzystania z obiektu przez osoby niepełnosprawne)

Dziękuję za uwagę

miasta@mir.gov.pl

Zbigniew Skóra, radca ministra, Departament Polityki Przestrzennej MliR

Warszawa, 17 czerwca 2014 r.